

Tid til haven

Havetips uge 32

Af: Marianne Bachmann Andersen

Billede Alliance.jpg

Velsmagende alliance

Det er ikke hver sommer man kan opleve, at de fleste bær er modne på samme tid. Den langsomme modningsproces blandt bærbuskene gør det muligt at høste over en længere tid og ikke mindst at få al frugten med, for sommerferien er jo ved at være ovre og de fleste familier har vendt næsen hjemad.

Syltetøj er tyndt og marmelade er tykt. Sådan vil de fleste definere resultatet af hjemmesyltet frugt efter en tur rundt i de velsmagende bær fra havens buske. Sommeralliance er syltetøj og laves supernemt. Pluk de bær, du har – jeg fandt solbær, ribs, stikkelsbær (røde og grønne), hindbær og blåbær. Når bærene er skyllet og nippet for ribber (solbær og ribs), hældes det hele sammen i en gryde og tilsættes sukker. Der er stor forskel på, hvor meget sukker man behøver at tilsætte. En "normal" sommeralliance kræver blot ½ mængde sukker til 1 mængde frugt. På mit fad havde jeg ca. 1 kg frugt, så jeg tilsatte ½ kg rørsukker og lod blandingen trække i ca. 1 time inden jeg bragte den i kog i ca. 10 min. uden låg. Derefter blev den tynde syltetøj hældt på rengjorte glas og sat i køleskabet.

Særdeles lækkert til is, på nybagt brød, i pandekager og så selvfølgelig på morgenmaden eller iblandet smoothies.

Sæsonen for bær er stadig lang, for de mange forskellige sorter af blåbær giver mulighed for at høste i hele september måned. Også efterårshindbær og de snart modne brombær giver masser af friske bær længe endnu.

Hør om de mange muligheder for bær i haven, når du kommer forbi i dit havecenter.

P.s. man kan også lave frugtalliance af æbler, pærer og blommer

Purpursolhatte i mange farver

Billede: Purpursolhatte.jpg

August er højtide for purpursolhatte og vi har længe ventet på, at de første knopper begynder at vise deres farver. Purpursolhatte har de seneste 10 – 15 år været under forædlerens lup og blevet krydset med små pensler. Man kan så purpursolhattens afblomstrede frøstand og få mange forskellige planter ud af anstrengelserne. Ikke alle nye små planter er lige interessante, og ved man lidt om, hvad man ønsker at få ud af krydsningerne, så sørger man for at parre de rigtige planter med hinanden. Efter mange års udvælgelser og krydsninger er det lykkedes flere forskellige forædlere at lave nye sorter af purpursolhat, der både er enkle i blomsterne, dobbelte i blomsterne og som har farver fra hvid, creme, grøn, gule, orange, rosa, pink, røde og flerfarvede. De danske gartnere har taget udfordringen op og har fundet frem til gode sunde og velegnede sorter til de danske haver. For at sikre at sorterne er helt ens, går man væk fra at så frø fra purpursolhattene og formerer dem i stedet for på laboratorier. Så kaldes planterne for in vitro planter – planter der er vokset til i glas. Forædleren skal have dækket omkostningerne og kræver patent for hver plante og processen med in vitro er heller ikke helt billig. Derfor er der stor prisforskel på de forædlede sorter af purpursolhat og de frøformerede. Er du i tvivl om hvordan din purpursolhat er formeret, så kan du spørge gartneren i dit lokale havecenter.

Gode tips til purpursolhatte

- De hører til blandt prærieplanterne og kræver meget sol
- De dukker først op meget sent om foråret
- De visner ned hver vinter
- De er nøjsomme og skal have meget lidt gødning – først i juni måned
- Plant dem gerne i større grupper lidt for sig selv, så tidlige stauder ikke dækker dem om foråret
- Brug dem i buketter, hvor de holder rigtig længe

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

- # Husk at komme blomster i rom sammen med lidt sirup eller honning samt en øko-citron skåret i skiver – bliver til en fantastisk dessert efter et par uger i køleskabet
- # Vil du lave valnøddesnaps, skal du lige nu høste de grønne valnødder til formålet
- # Hold øje med fersken, nektariner og abrikoser, som dag for dag bliver tungere og tungere for træet at bære. Hjælp med støttegrene og opbinding
- # Mange kartoffeltoppe er ramt af skurv og synes gule og er måske helt visne? Du skal fjerne toppen, for kartoffelskurven smitter kartoflerne nede i jorden
- # Jordbærbedet breder sig i øjeblikket. Det er nemlig nu planterne går i gang med at danne nye planter på deres lange udløberranker. Bevar de lige rækker ved at klippe udløberne af moderplanten
- # Er dit jordbærbed helt forældet (mere end 3-4 år gammelt), så kan du netop nu plante nye friske planter fra dit havecenter. Planterne er produceret fra rene og sunde moderplanter og er i god kvalitet
- # Blåbær modner over en længere periode. De tidlige sorter har længe givet bær, mens mange af de sene sorter næsten er helt grønne endnu. Har du flere, end du kan nå at spise frisk, kan blåbær sagtens fryses ned til senere brug
- # De fleste roser blomstrer stadig på livet løs, men der er også afblomstrede grene, som du sagtens kan fjerne og derved give planten et fornyet udseende. P.s. ikke mere gødning til roserne for i år
- # Snart modner druerne fra drivhusene, men du skal løbende sørge for at fjerne de mange skyggende blade, så klaserne får masser af sol og dermed sødme til druerne
- # Mangler du en vinstok til dit drivhus eller på stativet i haven, så har dit havecenter masser af gode sorter at vælge imellem